

Van Big Tech naar Better Tech

Daniel Agorander, Hiske Overweg, Tad Lispy · Friday, 2026-10-16

Deel 1: Waarom is Big Tech een probleem?

Een korte vraag

Wie heeft vandaag vóór het ontbijt iets van Google, Apple, Microsoft, Amazon of Meta gebruikt?

Wat is Big Tech?

Een kleine groep heel grote techbedrijven, de meeste uit de VS.

- De bekendste: Google, Apple, Meta, Amazon, Microsoft
- Maar ook TikTok, X en nog veel meer

Dit is geen volledige lijst. Waar het om gaat, is dat het bedrijven van enorme omvang en macht zijn; het gaat niet om een specifieke opsomming van bedrijven

Wat ze gemeen hebben

- **Enorm:** meer waard dan het bbp van de meeste Europese landen
- **Marktmacht:** ze beheersen hele markten waar we niet omheen kunnen
- **Lock-in:** je foto's, bestanden en contacten staan bij hen, en je werkgegevens ook

bbp = bruto binnenlands product (GDP). Hierbij wordt de beurswaarde van een bedrijf vergeleken met het jaarlijkse bbp van een land: een veelgebruikte methode, al is de vergelijking niet helemaal zuiver. De EU bestempelt dergelijke partijen officieel als 'poortwachters' (gatekeepers) in het kader van de Digitalemarktenverordening (Digital Markets Act, DMA). Ook in Nederland hebben we zo'n grote speler: Booking.com. 'Lock-in': je zit vast aan één aanbieder, omdat overstappen te lastig of te kostbaar is.

Hoe groot?

- **Ongeveer 90%** van alle zoekopdrachten in Europa gaat via Google
- **Ongeveer 75%** van de desktopcomputers draait op Windows

StatCounter, Europe. Google: 89%, Windows: 77% of desktops (September 2026).

Wiens regels? Wie zit aan de knoppen?

Overheden, scholen, ziekenhuizen en huishoudens in Europa zijn afhankelijk van een paar Amerikaanse bedrijven.

Die moeten zich houden aan Amerikaanse wetten, en zijn gevoelig voor Amerikaanse politiek.

Amerikaans recht volgt het bedrijf, niet de data

- **CLOUD Act (2018):** Amerikaanse autoriteiten kunnen gegevens opeisen bij Amerikaanse bedrijven, ook als die gegevens in Europa staan
- **Microsoft Frankrijk, 2025:** verklaarde onder ede in de Franse Senaat dat het **niet kan garanderen** dat onze gegevens niet bij de Amerikaanse overheid terechtkomen

De killswitch

- **2025:** de VS legden sancties op aan de hoofdaanklager van het **Internationaal Strafhof** in Den Haag
- Kort daarna kon hij volgens berichten niet meer bij zijn **Microsoft-mail**
- Het Strafhof neemt nu afscheid van Microsoft

Microsoft stelt dat het de ICC als organisatie niet heeft afgesloten. De les blijft: een politiek besluit in Washington kan doorwerken tot in de mailbox van een rechtbank hier in Den Haag. Het ICC stapt over op openDesk, een Europees open-sourcepakket.

Europese data in Amerikaanse handen

- Amerikaanse bedrijven hebben **ongeveer 70%** van de Europese cloudmarkt in handen
- Europese aanbieders: slechts **ongeveer 15%**

Dicht bij huis: DigiD

- De gegevens die DigiD gebruikt, staan bij clouddienstverlener **Solvinity**
- **2025:** het Amerikaanse Kyndryl wilde Solvinity overnemen
- **2026:** het kabinet **verbodde de overname**, ter bescherming van het publieke belang

Kyndryl kondigde de overname in november 2025 aan. In mei 2026 verbood staatssecretaris Willemijn Aerdts de overname, op advies van het Bureau Toetsing Investerings (BTI): de risico's konden niet worden weggenomen en de beschikbaarheid van DigiD kon niet worden gegarandeerd.

Amerikaanse wetgeving zou de Amerikaanse overheid in staat kunnen stellen gegevens op te eisen of de toegang te blokkeren. Het contract loopt tot 2028, waarna het kabinet de voorkeur geeft aan een Nederlandse of Europese aanbieder.

Onze regels onder druk

- De EU beboet Big Tech voor het overtreden van Europese regels
- De VS reageren met **dreigementen over importheffingen en met visumverboden**
- Onze democratische regels worden wisselgeld in handelsgesprekken

Voorbeeld: in december 2025 legde de VS visumverboden op aan Europeanen die betrokken waren bij regels voor online content, onder wie voormalig EU-commissaris Thierry Breton.

Niet alleen de VS

- **TikTok** kreeg een boete van **530 miljoen euro** (2025) voor het doorgeven van Europese persoonsgegevens aan China

Opgelegd door de Ierse Data Protection Commission.

Je auto kan je bespioneren

AIVD, september 2026: “De moderne auto als mogelijke spion”

- Camera's en sensoren verzamelen gegevens over jou en je omgeving
- Autofabrikanten, dealers, leasemaatschappijen en anderen kunnen bij die gegevens
- **Statelijke actoren** kunnen ze opvragen of hacken

‘Statelijke actoren’ is de eigen term van de AIVD voor buitenlandse staten en hun diensten. De AIVD-waarschuwing geldt voor alle connected auto's, inclusief de Duitse. De AIVD waarschuwt dat moderne auto's kunnen worden gebruikt voor spionage door statelijke acteurs.

Aanwijzingen dat het risico reëel is

- **Verenigd Koninkrijk:** Chinese auto's moeten volgens berichten uit de buurt blijven van een militaire inlichtingenbasis
- **Polen:** Chinese auto's zijn verboden op militaire terreinen (2026)

Krijgsmachten nemen zulke maatregelen niet voor een denkbeeldig risico.

Een moderne auto is een smartphone op wielen.

VK: RAF Wyton; dit werd in april 2025 door de krant **i** gemeld op basis van anonieme bronnen. Het Britse ministerie van Defensie ontkende het niet. Polen: in februari 2026 verbood de Poolse generale staf auto's van Chinese makelij op beveiligde militaire terreinen; bovendien mag personeel werktelefoons niet met deze voertuigen verbinden. De Chinese nationale inlichtingenwet van 2017 verplicht Chinese bedrijven om samen te werken met de Chinese inlichtingendiensten.

Privacy: jij bent het product

“Gratis” diensten betaal je met **je gegevens**.

Alles verzamelen → een profiel opbouwen → toegang tot jou verkopen

376 keer per dag

Elke keer dat er een advertentie laadt, worden je gegevens in een razendsnelle veiling naar veel bedrijven gestuurd.

Gemiddeld worden de gegevens van een Europeaan 376 keer per dag rondgestuurd.

Volgens Irish Council for Civil Liberties, 2022. This is called “real-time bidding”.

Iedereen kan het kopen

- Duitse journalisten kregen locatiegegevens van een **databroker**, als gratis proefset
- Miljarden locatiepunten van telefoons
- Genoeg om **militairen en inlichtingenpersoneel** tot aan hun voordeur te volgen

De “Databroker Files”, van Bayerischer Rundfunk en netzpolitik.org. Een databroker is een bedrijf dat handelt in persoonsgegevens.

Europa grijpt in

- **Meta:** boete van 1,2 miljard euro (2023) voor het doorgeven van Europese persoonsgegevens aan de VS
- **“Pay or okay”:** Meta kreeg een boete van 200 miljoen euro (2025)
- **Apple:** boete van 500 miljoen euro (2025) vanwege de regels van de App Store

Goede wetten, maar de handhaving is traag, en Big Tech heeft een machtige lobby.

- Goede wetten, maar de handhaving is traag, en Big Tech heeft een machtige lobby.

De macht van de lobby

- De techsector geeft **ongeveer 151 miljoen euro per jaar** uit aan lobbyen bij de EU
- **Meta alleen al:** ongeveer 10 miljoen euro
- Een stijging van **ruim 50%** in vier jaar

“Ik heb niets te verbergen”

Daar gaat het niet om. Het gaat om **wie weet** waar je slaapt, wat je om 3 uur ‘s nachts opzoekt, en of je ziek of zwanger bent of schulden hebt.

De aandachtsmachine van sociale media

- Je feed is niet gemaakt om je te informeren. **Hij is gemaakt om je te laten scrollen.**
- Jouw tijd en aandacht zijn wat ze verkopen
- **Verslavend ontworpen:** eindeloos scrollen, autoplay, meldingen en “streaks” zijn bewuste keuzes, geen toeval

In 2021 toonde klokkenluider Frances Haugen aan dat Facebook wist dat Instagram het zelfbeeld van sommige tienermeisjes verslechterde. In 2024 startte de Europese Commissie onderzoeken naar TikTok en Meta vanwege verslavend ontwerp en de bescherming van minderjarigen.

Woede verspreidt zich sneller

- Schokkende en onware berichten krijgen meer reacties
- Meer reacties → het algoritme laat ze aan meer mensen zien

Clipping: betaalde stemmen, zonder vermelding

- **Een Letse clipfabriek:** ongeveer 300.000 dollar per maand voor politieke clips. Deelnemers moeten verbergen wie ze zijn.
- **SideShift:** betaalt contentcreators 25 tot 30 dollar per politieke video, meestal zonder dat ze vermelden dat het betaald is
- De clipfabriek kwam ten goede aan de **Republikeinen**; de SideShift-campagnes aan de **Democraten**

‘Clipping’: het betalen van een groot aantal mensen om korte videofragmenten vanaf hun eigen accounts te plaatsen, waardoor het lijkt op een spontane trend.

De Letse ‘clip-farm’ (Elephant Clipping) is gelieerd aan een marketingbureau in Las Vegas dat wordt geleid door een neef van de Republikeinse megadonor Steve Wynn. De ‘SideShift’-campagnes die door The New York Times werden ontdekt, waren ten gunste van Democraten. Het probleem schuilt in het systeem zelf, niet in één specifieke partij of groep.

Roemenië, 2024

- De eerste ronde van de presidentsverkiezingen werd **ongeldig verklaard**
- De reden: een gecoördineerde **TikTok**-campagne voor een onbekende kandidaat
- De eerste verkiezing in de EU die ongeldig werd verklaard vanwege online beïnvloeding

De Europese Commissie is een onderzoek gestart naar TikTok in het kader van de Digital Services Act (DSA). Uit vrijgegeven documenten van de Roemeense inlichtingendienst blijkt dat influencers werden betaald via het platform FameUp – bijvoorbeeld 1000 euro per video. Meer dan 100 influencers met in totaal ruim 8 miljoen volgers deden hieraan mee, waarbij de meeste berichten niet als betaalde content werden aangeduid; sommige influencers lieten dit label zelfs bewust achterwege. TikTok rapporteerde voor één account (“bogpr”) betalingen ter waarde van 381.000 dollar in slechts één maand tijd. De documenten maken bovendien melding van een “statelijke cyberactor”, zonder daarbij een specifiek land te noemen.

Trollenfabrieken: buitenlandse staten in je feed

- **Internet Research Agency (Rusland):** honderden medewerkers met nepaccounts, bijvoorbeeld rond de Amerikaanse verkiezingen van 2016
- **MH17, 2014:** Russische trollen tweetten in twee dagen ruim 65.000 keer en gaven Oekraïne de schuld
- **Doppelganger:** nagmaakte Europese nieuwssites vol Russische propaganda

Het algoritme ziet het verschil niet.

De Internet Research Agency in Sint-Petersburg werd opgericht door Jevgeni Prigozjin, die dit in 2023 toegaf. In februari 2018 klaagden de Verenigde Staten 13 Russen aan vanwege hun inmenging in de verkiezingen van 2016. Wat betreft vlucht MH17: een analyse van 9 miljoen tweets door het Nederlandse weekblad **De Groene Amsterdammer** – waarover de NOS op 13 mei 2019 berichtte – bracht aan het licht dat er in de twee dagen na de ramp meer dan 65.000 tweets vanuit de ‘trollenfabriek’ werden verstuurd, waarbij hashtags werden verspreid zoals “Kiev heeft de Boeing neergehaald”. Dan is er nog ‘Doppelganger’ (actief sinds 2022): het klonen van websites van media zoals **Der Spiegel** en **Le Monde**, waarbij de nagmaakte pagina’s via advertenties en bots werden verspreid. De EU stelde sancties in en in september 2024 namen de VS 32 van deze domeinen in beslag. De kern van de zaak is: het algoritme kan geen onderscheid maken tussen een Russische trol en je eigen buurman. In beide gevallen belooft het algoritme interactie, en in beide gevallen verdient het platform er geld aan.

Steeds minder controle

- **Meta** stopte in de VS met factchecken (2025)
- **X** kreeg een Europese boete van 120 miljoen euro (2025), onder meer voor blauwe vinkjes die niets verifiëren
- De platforms waarmee mensen de wereld proberen te begrijpen, hebben **steeds minder prikkels om zich aan de feiten te houden**

Wij-zij-denken

- Algoritmes meten “**engagement**”: klikken, likes, reacties, kijktijd
- Niets garandeert dat wat engagement oplevert **goed** is, of **waar**
- Woede en verdeeldheid leveren juist veel engagement op
- Sociale media zijn **niet de enige oorzaak**, maar ze gooien wel olie op het vuur

Wie het algoritme beheert, bepaalt wat miljoenen Europeanen te zien krijgen vóór een verkiezing.

Het algoritme vraagt zich niet af of iets goed voor je is, of dat het waar is. Het kijkt enkel of mensen reageren en of ze naar de inhoud blijven kijken. Onderzoek naar de polariserende effecten van sociale media is complex en de resultaten van verschillende studies lopen uiteen.

Enshittification

Een term die bedacht is door schrijver **Cory Doctorow**.

> “Zo sterven platforms: eerst zijn ze goed voor hun gebruikers; daarna misbruiken ze hun gebruikers om het beter te maken voor hun zakelijke klanten; tot slot misbruiken ze die zakelijke klanten om alle waarde voor zichzelf terug te halen. En dan sterven ze.”

Dit is een vertaling; het origineel is Engels, uit Doctorow’s essay van januari 2023 op TikTok. In duidelijke woorden: de diensten beginnen geweldig, maar worden opzettelijk slechter zodra u niet gemakkelijk meer weg kunt. Er bestaat geen vast Nederlands woord voor; Ook Nederlandse media gebruiken veelal de Engelse term.

“Er is niet één ding dat dit allemaal samenbrengt: deze diensten worden met de tijd bewezen, en dat is bewust.”

Zo werkt het

1. **Wees goed voor gebruikers**, om ze binnen te halen
2. **Melk de gebruikers uit**, ten gunste van adverteerders en verkopers
3. **Melk iedereen uit**, ten gunste van de aandeelhouders

Herkenbaar?

- **Prime Video:** nu met reclame, tenzij je bijbetaalt
- **Windows 10:** geen ondersteuning meer, werkende pc's worden afgedankt
- **Kindle:** van gekochte e-books kun je geen eigen kopie meer maken
- **Zoeken:** meer advertenties, antwoorden moeilijker te vinden

Prime Video: op 16 december 2025 oordeelde de arrondissementsrechtbank van München dat het toevoegen van advertenties onrechtmatig was en dat de berichtgeving van Amazon misleidend was. Deze uitspraak volgde op een rechtszaak die was aangespannen door de Duitse consumentenorganisatie vzbv (het vonnis is nog niet definitief). De ondersteuning voor Windows 10 eindigde in oktober 2025; in de EU gold – na druk van consumentenorganisaties – een extra jaar met gratis beveiligingsupdates, maar die termijn loopt in oktober 2026 af. Kindle schafte in februari 2025 de optie “Downloaden en overzetten via USB” af: je boeken blijven weliswaar bruikbaar in de Kindle-apps, maar je kunt geen eigen kopie meer bewaren. Bij sommige oudere Kindle-apparaten is het inmiddels niet meer mogelijk om nieuwe boeken te downloaden.

Drie dingen om te onthouden

1. **Afhankelijk:** Europa draait op andermans regels en knoppen
2. **Gevolgd:** je gegevens gaan veel verder dan je denkt
3. **Bewust slechter:** diensten gaan achteruit zodra je vastzit

Het goede nieuws

Dit is niet jouw schuld, en het hoeft niet zo te blijven.

Er zijn goede alternatieven, en overstappen is makkelijker dan je denkt.

Maak kennis met de Enshittificator

Een film van de Noorse consumentenorganisatie Forbrukerrådet

► VIDEO

→ Deel 2: Wat zijn de alternatieven?

Tot slot: de Noorse consumentenorganisatie Forbrukerrådet maakte een korte film over de mensen die als taak hebben om alles slechter te maken.

Deel 2: Alternatieven voor Big Tech

Twee soorten software

- Wat doet een knopje?
- We weten het niet! Closed source
- Open source software: iedereen kan de code lezen
- Onderhouden door gemeenschap: mensen die de code lezen
- Beschermd tegen enshittification

Navigatie

- Google Maps slaat data van gebruikers op
- Comaps is een open source alternatief
- Magic Earth, Europees bedrijf met degelijk privacy beleid

Google Play

Search for apps and games

Apps and games Books

Magic Earth Navigation & Maps

Magic Lane International BV

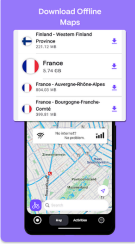
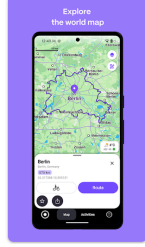
In-app purchases

GPS Navigation, Offline Maps and Crowd-sourced Traffic.

1.5★ 42.2k reviews 1m+ Downloads

Install on more devices

PEGI 3 Users interact. Digital purchases. [Learn more](#)

App Store for iPhone

comaps

Today

Games

Apps

Arcade

Categories

Categories

Photo & Video

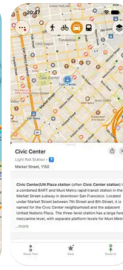
Health & Fitness

Productivity

Results for "comaps"

 CoMaps
Navigate with Privacy
★★★★★ 143

[View](#)

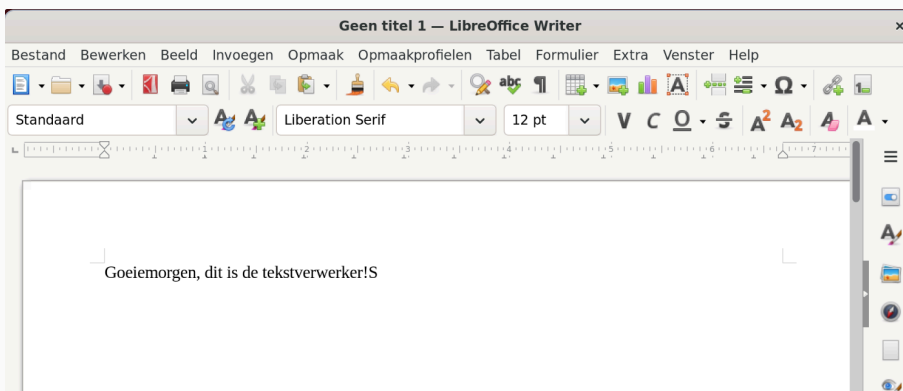
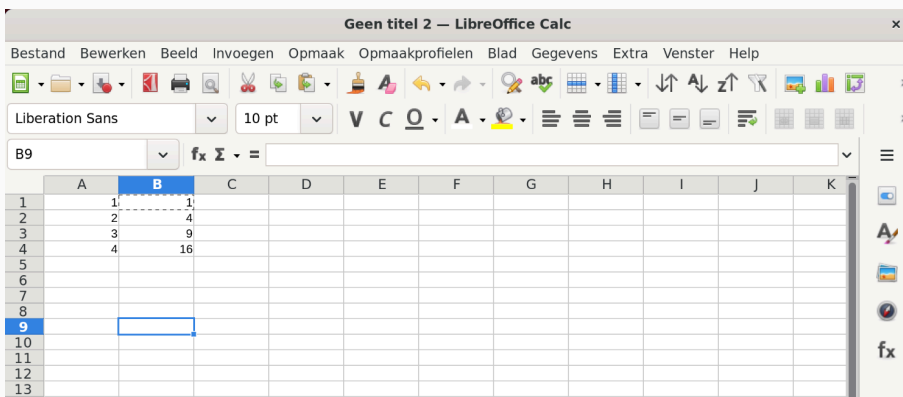
Chris Center
100+ likes

Chris Center posted a photo of a map showing a route. The photo shows a map with a red line indicating a route. The photo is a screenshot of the CoMaps app.

canvas 1 x 1.06 slides, panned in the talk

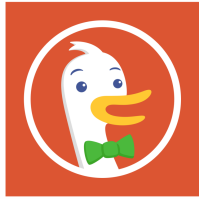
Libre Office

- Open source
- Zelfde functionaliteit als Microsoft Office
- Gratis, maar donatie aan The Document Foundation is welkom
- Je bestanden worden niet in de Cloud opgeslagen

Zoekmachines

- Google Search: VEEL enshittification
- Duckduckgo, privacyvriendelijk, Amerikaans
- Ecosia, winst gaat naar natuurbescherming, Duits

ECOSIA

Chatberichten sturen

- Whatsapp slaat veel data van gebruikers op
- Meta, het moederbedrijf van Whatsapp trekt zich niets aan van Europese privacywetgeving
- Signal is een privacyvriendelijk alternatief

Gedachte-experiment

Van welke software ben jij nog meer afhankelijk?

5 min: maak een lijstje

5 min: wissel uit met je buren

Deel 3: Hoe gaan we de overgang maken?

Verandering

is moeilijk, maar het gaat

**beter
samen**

Daniel legde een aantal redenen uit waarom we op onze hoede moeten zijn voor de *big tech*. Hiske presenteerde een aantal aantrekkelijke alternatieven. Ze legden uit waarom onze technologie beter is en waarom het belangrijk is om die te promoten. Ik wil jullie vertellen dat de sleutel om van slecht naar beter te gaan, ligt in het samen doen. Op die manier is het natuurlijk leuker, maar er zijn ook structurele redenen. Ik zal jullie vertellen over de Better Tech Club, maar laat me eerst de bredere context toelichten.

Whose tech?

Dat heet *Free Software*¹.

Niet *gratis*! Vrij als in **vrijheid**.

Het is dus **van jou**, van mij en van iedereen.

Het is onze.

We zijn allemaal **vrij** om

- het te gebruiken,
- te kopiëren en te verspreiden,
- te bestuderen,
- te wijzigen en te verbeteren.

Alleen, of **samen**.

¹ Het wordt soms *vrije en open-source software* genoemd (afgekort als FOSS).
Zie <https://www.gnu.org/philosophy/free-sw.nl.html> voor meer informatie.

Allereerst moet ik uitleggen wat ik bedoel met **onze technologie**. Het is niet *onze* in de zin van *van mij, Hiske en Daniel*. Het is van ons in de zin dat het toebehoort aan iedereen in deze zaal, en in de wereld. Nu, en in de toekomst. Dit is wat Hiske al heeft gezegd. We kunnen er gezamenlijk controle over hebben.

In zekere zin is het al van jullie en veel beter dan software waar jullie wellicht zelfs voor betalen, terwijl je er geen controle over hebt. Het wordt vaak *vrije en open-source software* (afgekort als FOSS) genoemd, maar ik noem het graag “communautair” of gewoon “onze technologie”.

Dus als het **gratis** en **beter** is, waarom gebruikt dan niet **iedereen** het?

Dat komt omdat de keuze voor een bepaalde technologie niet alleen een kwestie van kwaliteit is, maar ook van de sociale omgeving. Als de meeste mensen om je heen een bepaald hulpmiddel gebruiken, is het moeilijk om iets anders te gebruiken.

Grote techbedrijven geven elk jaar miljarden uit aan marketing en aan lobbywerk bij onze politici. Ze zijn erin geslaagd hen ervan te overtuigen dat onze kinderen op school moeten leren hoe ze hun systemen moeten gebruiken. Als kind heb ik geleerd hoe ik MS Windows, Office en de Google-producten moest gebruiken. Ik weet dat het in dit land en in heel Europa net zo gaat. Geen wonder dat werkgevers voor dezelfde tools kiezen – het personeel is er immers al in getraind.

Het is gewoon te **moeilijk**
om het **alleen** te doen.

Daardoor zijn onze families, burens, vrienden en collega's op het werk allemaal bekend met de producten van de grote techbedrijven. Windows heeft misschien elke week wel een nieuwe belachelijke bug, maar je kunt gemakkelijk iemand vinden die je de nieuwste tijdelijke oplossing kan vertellen. Linux werkt misschien wel perfect maar de meesten hebben er nog nooit van gehoord. En zelfs als men er wel van heeft gehoord is er vaak niemand om ze te helpen er optimaal gebruik van te maken. Het doorvoeren van welke verandering dan ook is vaak moeilijk zonder de steun van mensen om je heen, en digitale apparaten kunnen bijzonder intimiderend zijn.

Big tech is niet beter.
Het is gewoon **bekender**.

Dit is een echt en belangrijk voordeel van de grote techbedrijven. Maar het is ook belangrijk om te beseffen dat hun producten niet objectief gezien beter zijn – ze zijn gewoon bekender. Onze technologie is echt beter, maar zonder maatschappelijke steun is het moeilijk om er gebruik van te maken.

Laten we gelijke kansen creëren

Zoek contact met **mensen** om je heen.

Maak samen ethische **keuzes**.

Zet kleine **stapjes**.

Steun elkaar.

We willen mensen die graag ethische keuzes op het gebied van technologie maken met elkaar in contact brengen en zo gelijke kansen creëren. Met dit doel voor ogen hebben we ongeveer een jaar geleden de Better Tech Club opgericht. Wij zijn een lokale gemeenschapsgroep die zich inzet voor het bevorderen en ondersteunen van vrije en open-source software en eerlijke digitale diensten.

Waarom “Better Tech Club”?

Better

Onze technologie is eerlijker, meer respectvol, duurzamer en over het algemeen minder *shitty*.

Tech

Technologie ligt ons na aan het hart. Hulpmiddelen zijn belangrijk. Ze bepalen wie we zijn en hoe we met elkaar omgaan.

Club

We zorgen voor een gemeenschap.

We verschillen in leeftijd, ervaring en interesses, maar delen dezelfde normen en waarden.

Ik wil even kort ingaan op onze naam, omdat ik vind dat die onze missie en waarden heel treffend weergeeft.

Wij zijn ervan overtuigd dat er betere keuzes zijn dan wat Amerikaanse en Chinese techmiljardairs ons opdringen. Beter op het gebied van ethiek, maar ook wat betreft kwaliteit en gebruikerservaring.

Wat ontbreekt, is een sociaal ondersteuningsnetwerk. Daarom brengen we gelijkgestemden in het Gooi met elkaar in contact. We bieden ondersteuning, maar wat nog belangrijker is: we luisteren naar elkaar en vinden elkaar in onze gedeelde waarden.

For **nerds** and **normies** alike.

We heten vooral mensen die zichzelf niet als computerexperts beschouwen of niet bijzonder geïnteresseerd zijn in technologie van harte welkom. Onze missie is om “gewone” mensen (niet alleen computerexperts) te helpen ethische keuzes te maken als het gaat om hun digitale hulpmiddelen. We willen gastvrij, inclusief, geduldig en vriendelijk zijn. Als je geeft om je eigen welzijn en dat van de mensen om je heen, kom dan langs en praat met ons.

Wat doe je dan precies?

Borg

Tot nu toe hebben we tientallen mensen geholpen

- Linux op hun computers te installeren,
- over te stappen op besturingssystemen zonder Google op hun telefoons,
- ...van geheimzinnige e-mailprogramma's naar Thunderbird,
- ...van browsers van grote techbedrijven naar Firefox,
- ...van gesloten kantoorssystemen naar LibreOffice,
- ...van buitenlandse e-mailproviders naar Europese alternatieven,

We helpen bij de overstap en bieden daarna ondersteuning en advies.

Dus het is een gratis adviesgesprek?

Nee. Het is een **sociale club**.
En je bent van harte welkom.

We helpen weliswaar bij concrete technische problemen, maar bovenal komen we bijeen om:

- kennis en advies uit te wisselen;
- te praten over technologie in de context van ethiek en politiek;
- samen te werken en plezier te maken.

Wanneer en waar?

We komen **elke dinsdag om 18.00 uur** bijeen in **de bibliotheek**, en één keer per maand in het **Duurzaamheidscentrum in Hilversum**.

Meer informatie vind je op <https://bettertechclub.eu/>.

Kom gewoon even langs voor een kopje koffie.

Om menselijke banden te versterken, werken we voornamelijk offline: we ontmoeten elkaar in levenden lijve en praten face-to-face.

Breder kader

- Duurzaamheidscentrums
- Repair Cafes
- End of 10
- European Alternatives
- DOSBA
- User groups
- Fediverse
- Free Software Foundation,
- Electronic Frontier Foundation,
- Free and open source gemeenschap,
- ...

We hebben ervoor gekozen om lokaal actief te zijn, maar we maken deel uit van een bredere beweging in Europa en daarbuiten. Miljoenen mensen zetten zich in om onze technologie te verbeteren. Ze werken bij verschillende organisaties en werken allemaal losjes samen.

Bedankt!

Bedankt dat jullie vandaag hier zijn. De uitdagingen die voor ons liggen zijn groot, maar samen zullen we wel een oplossing vinden. Of we zullen in ieder geval wat nieuwe vrienden maken en wat plezier beleven.

Nu beantwoorden we graag jullie vragen.